

*ZFC799837F

A *

RAADSVORSTEL

Onderwerp : Herinrichting Zuidelijke Parallelweg

Zaak- & documentnr. : Z/19/058694/201434276

Opsteller : Melvin Ruigrok

Portefeuillehouder : J.H.J. Sluiter

Team : Realisatie en Beheer

Telefoonnr.

Samenvatting

In de vergadering van 18 maart 2019 heeft de raad ingestemd met het nader onderzoeken van de gewenste inrichting van de Zuidelijke Parallelweg op een zodanige wijze dat de snelheidslimiet van 30 km/uur geloofwaardig is voor weggebruikers en dat de doorstroming en veiligheid verder wordt versterkt. Het voorliggend voorstel vloeit voort uit het betreffende raadsbesluit. Op basis van het concept Shared Space zijn een drietal ontwerpen opgesteld en beoordeeld.

Beslispunten

In te stemmen met het verder uitwerken van inrichtingsvariant 2 'shared space' tot definitief ontwerp met bijbehorende financiële raming.

Aanleiding

Het kruispunt Zuidelijke Parallelweg – Dorpsplein is al enkele jaren aan belangrijk aandachtspunt ten aanzien van de verkeersveiligheid voor met name (brom)fietsers. In de zomer van 2018 zijn zodoende op en rondom het kruispunt (infrastructurele) aanpassingen gerealiseerd. Aanvullend op deze maatregelen heeft de raad zich tijdens eerdere raadsvergaderingen uitgesproken voor een verdere snelheidsverlaging op de gehele Zuidelijke Parallelweg door het uitbreiden van het 30 km/uur regime. Op 18 maart 2019 heeft de raad besloten de herinrichting van de Zuidelijke Parallelweg naar 30 km/uur regime te laten afhangen van de uitkomsten van een verkenning naar de mogelijkheden van het ontwerpconcept Shared Space om een geloofwaardige en veilige weginrichting te realiseren.

Planning

Het onderzoek naar de gewenste infrastructuurle aanpassingen conform Shared Space is afgerond. De raad wordt gevraagd haar opinie te vormen over de uitgewerkte ontwerpen. Indien gezamenlijk een duidelijke voorkeur voor een ontwerp wordt uitgesproken, kan vervolgens een definitief ontwerp worden uitgewerkt inclusief financiële begroting. Het streven is vervolgens om eind 1e kwartaal 2020 de definitieve besluitvorming over de herinrichting van de Zuidelijke Parallelweg plaats te laten vinden.

Beoogd effect

Dit voorstel heeft tot doel om gezamenlijk een opinie te vormen over het toepassen van een Shared Space ontwerp voor het geloofwaardig en veilig inrichten van de Zuidelijke Parallelweg tussen de aansluitingen Dorpsplein en Dorpstraat. Gesteld wordt dat variant 2 uit het bijgevoegde rapport goede mogelijkheden biedt om de snelheid op de Parallelweg geloofwaardig en veilig te verlagen naar 30 km/uur. Deze variant slaagt er daarnaast in om de langzaam verkeer verbinding tussen het stationsgebied en het centrum van Westervoort te versterken en de doorstroming van verkeer op orde te houden.

Argumenten

Het bijgevoegde rapport verkent de mogelijkheden omtrent het herinrichten van de Zuidelijke Parallelweg op basis van het Shared Space concept. Het Shared Space concept streeft naar een inrichting waarbij verkeer, verblijf en andere ruimtelijke functies in balans zijn. De openbare ruimte moet dusdanig worden ingericht dat de verblijfsfunctie centraal staat. Niet de auto, maar de menselijke maat, worden daarbij als ontwerpuitgangspunten gehanteerd. Voor het Shared Space ontwerp van de Zuidelijke Parallelweg gelden wel een aantal (beperkende) uitgangspunten:

- Het geheel opheffen van de scheiding tussen de verschillende verkeersdeelnemers wordt niet wenselijk geacht, gezien de aanwezige snelfietsroute en huidige verkeersintensiteiten.
- Gemotoriseerd verkeer dient voorrang te verlenen aan kruisende fietsers op de snelfietsroute.
- Voor het oversteken van langzaam verkeer blijven oversteekvoorzieningen op de Zuidelijke Parallelweg bestaan.

Uiteindelijk zijn er 3 varianten in concept uitgewerkt, te weten: variant 1 'sobere inrichting', variant 2 'ontwerp met centraal stationsplein' en variant 3 'royale inrichting'. Op grond van de informatie in bijgaande rapportage wordt voorgesteld om het voorlopig ontwerp van variant 2 'centraal stationsplein' uit te werken tot definitief ontwerp.

1. *Verlagen snelheid op Zuidelijke Parallelweg*
Door het toepassen van Shared Space wordt de aanwezigheid van verkeersinfrastructuur van het gemotoriseerd verkeer teruggebracht. Het weghalen van trottoirbanden en middengeleiders in combinatie met extra groen op strategische plekken, zal er voor zorgen dat het attentieniveau van weggebruikers toeneemt en de snelheid verder omlaag gaat. Variant 2 kiest voor een relatief compact Shared Space gebied en legt bij de snelheidsverlaging de nadruk op de het stationsgebied. Variant 1 en 3 trekken het Shared Space gebied groter, maar daardoor is het voor weggebruikers minder helder welk verkeersgedrag verwacht wordt. Nadeel van beide varianten 1 en 3 is ook dat de voorrangssituatie op het kruispunt Dorpsplein – Zuidelijke Parallelweg aangepast wordt, terwijl de huidige voorrangsregeling juist goed (b)lijkt te werken.
2. *Verbeteren overzichtelijkheid kruispunt Dorpsplein – Zuidelijke Parallelweg*
De aanpassingen die in de zomer 2018 zijn uitgevoerd op het kruispunt lijken vooralsnog een belangrijke veiligheidswinst te hebben opgeleverd. Het laatste geregistreerde ongeval ter hoogte van het kruispunt dateert uit juli 2018. Vonden er in 2017 nog 7 ongevallen plaats, in 2018 was dit gedaald naar 4 en voor 2019 zijn er nog geen ongevallen geregistreerd. Dit is een zeer positieve ontwikkeling, die minimaal vastgehouden moet worden. In variant 2 blijft de huidige voorrangssituatie op het kruispunt behouden, maar wordt er aanvullend voor

gezorgd dat er voor verkeer komende vanuit het Dorpsplein meer opstelruimte is tussen het fietspad en rijbaan van de Zuidelijke Parallelweg. In de huidige situatie is het voor sommige automobilisten niet duidelijk dat ze zich tussen het fietspad en de rijbaan van de Zuidelijke Parallelweg kunnen opstellen.

3. *Versterken verbinding tussen stationsgebied en centrum Westervoort*
In de huidige situatie is de looproute tussen station en centrum weinig zichtbaar. Het toepassen van een 'tapijt' zoals ook aanwezig op de Dorpstraat zorgt voor herkenbaarheid en zichtbaarheid van de looproute naar het centrum. Kwetsbare doelgroepen worden geholpen door de aanwezige voetgangersoversteekplaats en looppad in afwijkende bestrating. Het 'tapijt' wordt doorgetrokken tot aan de ingang van het winkelcentrum en verhoogt de uitstraling van het gebied.
4. *Meer ruimte voor voetgangers en groen versterkt de leefbaarheid*
Het Shared Space ontwerp zorgt voor meer groen en loopruimte voor voetgangers. Variant 2 bevat naast een aantrekkelijke verblijfsomgeving in het stationsgebied tevens een nieuwe oversteekverbinding ter hoogte van het Dorpsplein richting het Stationsgebied (gelegen tussen de aansluiting Dorpsplein en Vredenburgstraat). In de huidige situatie ontbreekt deze oversteek fysiek, terwijl er wel mensen gebruik maken van deze route.

De Zuidelijke Parallelweg krijgt zichtbaar een beperktere verkeerskundige uitstraling zonder dat de afwikkelingskwaliteit sterk negatief wordt beïnvloed. De mate van verkeersafwikkeling wordt vooral bepaald door de doorstroming op de kruispunten en deze worden in de opgestelde varianten verder niet aangepast.

Kanttelingen

1. *Hoge intensiteiten horen in beginsel niet bij een 30 km/uur inrichting*
De huidige verkeersintensiteiten van het gemotoriseerd verkeer op de Zuidelijke Parallelweg overstijgen met ruim 10.000 motorvoertuigen per etmaal ruimschoots de grenswaarden die normaliter worden toegepast voor 30 km/uur wegen.

Bij de huidige inrichting is prioriteit gegeven aan het autoverkeer, terwijl er vanuit de raad behoefte bestaat om de verblijfsfunctie en de positie van het langzaam verkeer te versterken. De Shared Space Inrichting zal niet leiden tot een afname van verkeer, wel zal het verkeer de snelheid verlagen. Een Shared Space inrichting zorgt naar verwachting voor iets meer onduidelijkheid bij weggebruikers over het verlenen van voorrang ter hoogte van de stationsomgeving. Dit is een bewust gekozen kenmerk van Shared Space die juist leidt tot de gewenste verlaging van de rijsnelheid en verhoging van het attentieniveau. Verwacht mag worden dat de kwaliteit van de verkeersafwikkeling slechts in beperkte mate negatief zal worden beïnvloed. De afwikkeling op de aanliggende kruispunten zijn bepalend.
2. *Effect op verkeersveiligheid gering*
Uit de objectieve verkeersveiligheidsgegevens blijkt dat de ongevallen zich concentreerde rondom de kruispunten met de Dorpsplein en Dorpstraat. Op het wegvak zelf en ter hoogte van de stationsomgeving is in de huidige situatie geen sprake van een concentratie aan ongevallen. Hoewel de snelheid op de Zuidelijke Parallelweg verder omlaag zal gaan, mag niet direct verwacht worden dat dit ook leidt tot substantieel minder ongevallen. Zo is de ongevallenconcentratie nabij het kruispunt Dorpsplein al flink afgenomen. Het verlagen van de snelheid draagt

uiteeraard wel bij aan het versterken van het verblijfskarakter en de leefbaarheid in het gebied.

3. *Financiële positie gemeente*

Via de Najaarsnota bent u geïnformeerd over de financiële positie van de gemeente. In dat kader merken wij op dat de afweging over het al of niet uitvoeren van de herinrichting zal plaatsvinden bij de Voorjaarsnota 2020. Dat is immers het moment waarop wij met u praten over de meerjarenraming en eventuele maatregelen die we moeten nemen om de begroting sluitend te houden. In de tussentijd zullen wij op zoek gaan naar subsidies voor de uitvoering.

Duurzaamheid

De herinrichting kan op meerdere vlakken bijdragen aan duurzaamheid. Zo wordt met de herinrichting het comfort en de veiligheid van fietsers verbeterd (stimulering fiets). Het vergroenen van de stationsomgeving draagt bij aan het verbeteren van de leefomgeving. De omgeving nodigt meer uit tot wandelen en fietsen. Er liggen tevens mogelijkheden ten aanzien van het verbeteren van de waterberging en het vasthouden van water (klimaatadaptatie). Daarnaast kan bij het verder uitwerken van het ontwerp ook ingezet worden op het gebruik van hernieuwbare en herbruikbare materialen (circulaire economie). Daar tegenover staat wel dat de huidige inrichting (verharding, straatmeubilair) van de Zuidelijke Parallelweg feitelijk nog jaren mee kan (de inrichting van de Zuidelijke Parallelweg en stationsomgeving dateert uit 2011). Het geheel of gedeeltelijk vervangen van de verharding en het straatmeubilair, welke nog in zeer goede staat verkeerd, is in beginsel niet duurzaam. Bij een nadere uitwerking van het ontwerp kan gekeken worden hoe zo zorgvuldig mogelijk omgegaan kan worden met de huidige materialen.

Financiële paragraaf

Vooralsnog zijn er nog geen gedetailleerde ramingen gemaakt voor de voorlopige ontwerpen voor een Shared Space inrichting van de Zuidelijke Parallelweg. Het zorgvuldig ramen van de kosten kan plaatsvinden bij de nadere uitwerking van het voorkeursontwerp. De uiteindelijke kosten hangen sterk af van het gekozen kwaliteitsniveau van de toegepaste verhardingsmateriaal en het straatmeubilair en er is dan ook sprake van een ruime bandbreedte. Op basis van het aantal vierkante meters heringericht gebied ($\pm 4.700 \text{ m}^2$) en een algemeen kental voor de kosten per vierkante meter, worden de kosten voor variant 2 vooralsnog geschat € 710.000. De kosten voor variant 1 zullen lager liggen, variant 3 is naar verwachting juist duurder omdat een groter gebied moet worden heringericht.

Participatie en communicatie

Vooralsnog heeft er geen participatie plaatsgevonden. Bij het nader uitwerken van het voorkeursontwerp wordt wel een participatie traject voorzien. Deze zal plaatsvinden op basis van het organiseren van minimaal 2 inloopavonden. De eerste avond is bedoeld om reacties van belanghebbenden te verzamelen, zodat deze kunnen worden meegenomen in het uitwerken van een definitief ontwerp. De 2^e avond heeft voornamelijk tot doel om aan belanghebbenden het eindontwerp te presenteren.

Intergemeentelijke samenwerking

N.v.t.

Bijlagen

201434855 - Zuidelijke Parallelweg Westervoort: Ontwerp Shared Space d.d. 8 november 2019

Westervoort,

burgemeester en wethouders van Westervoort,

P.J.E. Breukers
secretaris

drs. A.J. van Hout
burgemeester